

TÍÐINDI

TAÐ ER IKKI NØGDIN SUM ER TAÐ HEILT AVGERANDI

RÚSDREKKA Skulu vit hugsa um fólkaheilsuna, hava drekkivanarnir størri týðning enn nøgdin, sigur formaðurin í Fólkaheilsuráðnum

Áki Bertholdsen

– Skulu vit hugsa um fólkaheilsuna, hevur tað størri týðning, hvørjar rúsdrekkanar vit hava enn bara at hugsa um, hvussu nógv vit drekka.

Tað sigur Magni Mohr, formaður í Fólkaheilsuráðnum.

Sum vit skriva í eini aðrari

grein her í blaðnum, drukku føroyingar eitt vet meiri í fjør enn teir gjørdur í 2016.

Í 2016 drakk hvør føroyingur yvir 15 ár, 6,3 litrar av reinum alkoholi, men í fjør vaks nýtslan upp í 6,5 litrar. Men her er tann tollfría sölun ikki tald upp í.

Hinvegin hava myndugleikarnir sett sær sum mál, at fáa miðalnýtsluna í Føroyum

niður á seks litrar av reinum alkoholi fyri hvønn føroying yvir 15 ár.

Gongur strilti

Hinvegin má ásannast, at tað gongur ómetaliga strilti at fáa nýtsluna av rúsdrekka niður á seks litrar fyri hvønn íbúgva yvir 15 ár. Tí hava vit spurt Magna Mohr, hvussu hann sær fyri sær, at nýtslan kann koma niður á seks litrar um árið.

Hann heldur, at tað er gott at hava eitt greitt mál á hesum øki. Men hann sigur, at hvat fólkaheilsuni viðvíkur, er tað ikki hetta, sum hevur tann størsta týðningin.

– Tey, sum duga sær hógv í brennivíni, eru ikki tey, sum hava áhuga fyri Fólkaheilsuráðið. Tað, sum hevur týðning fyri fólkaheilsuna, er, hvussu vit drekka. Drekk vit eitt glas av víni, ella eina øl, aftur við matinum av og á, hevur tað ongan heilsuligan týðning, kanska tvørtur ímóti.

Ein spurningur er nevniliga um hesir 6,5 litrar av reinum alkoholi, sum hvør føroyingur drakk í miðal í fjør, býttur sundur á eina stóra fjøld av fólki, sum drekkur eina lítla nøgd í part, ella er talan um eina lítla fjøld av fólki, sum drekkur rættiliga illa, sigur hann.

Hann sigur, at vit vita heldur ikki, hví rúsdrekkanýtslan er kvinkað upp eftir.

Ein orsök kann, at drekkivanarnir eru broyttir í samsvari við, at matstovuvinnan hevur verið í stórari menning.

Ein onnur orsök kann eisini vera, at tað eru fleiri fólk í teimum yngri ættarliðunum, sum eru flutt til Føroya í seinastuni, og tey hava kanska øðrvísi drekkivanar, enn vit viðhvørt siga, at føroyingar vanligar hava.

– Er orsøkin til, at rúsdrekkanýtslan er økt, tann, at fleiri fólk drekka smærri nøgdir, ella eru tað fólk, sum hava drukkið ov illa frammanundan, sum bara eru farin at drekka enn meir?

– Samstundis vísa kanningar, at næstan ein fjórðingur av føroyingum ikki smakkar sær á yvirhøvur.

Alt hetta eru viðurskipti, vit vita alt ov lítið um, sigur hann. Í hesum sambandi heldur hann tískil at tað

Føroyingar drekka alsamt

DREKKIVANAR Drekkivanarnir hjá føroyingum eru munandi broyttir seinastu árin

Áki Bertholdsen

Hetta seinasta árið eru føroyingar farnir at drekka eitt lítið sindur meiri enn teir hava gjørt hesi seinastu fimm árin. Tað vísir ein uppgjørd hjá Rúsunum.

Men tøluni vísa sam-

stundis, at tað er nýtslan av øli og víni, sum er vaksin, ímeðan nýtslan av brennivíni stendur í stað.

Tøluni fevna um alla søluna hjá Rúsunum og føroysku bryggjaríunum. Øll tann tollfría sölun er sostatt ikki tikin við í uppgjørdini, tí

ongin veit, hvussu stór hon er. Men metingin er, at hon er alsamt veksandi av teirri einføldu grund, at føroyingar ferðast alsamt meiri.

Vit drekka alsamt minni

Tøluni hjá Rúsunum vísa, at í miðal drakk hvør føroyingur yvir 15 ár, 6,5 litrar av reinum alkoholi. Hetta eru 0,2 litrar meiri enn í 2016, og nýtslan í fjør er tann mesta síðani 2012, tá ið nýtslan var

6,6 litrar. Hinvegin er rúsdrekkanýtslan í Føroyum lág samanborið við okkara norðurlendsku grannalond. Eitt nú er nýtslan í Danmark yvir níggju litrar av reinum alkoholi fyri hvønn dana yvir 15 ár.

Harafturat er miðalnýtslan í Føroyum verið støðugt fallandi hesi seinastu árin. Í áttatiárunum, áðrenn rúsan kom, var nýtslan væl hægri, og okkurt árið var hon oman fyri átta litrar av reinum

alkoholi fyri hvønn føroying yvir 15 ár.

Beint tá ið Rúsan kom, minkaði nýtslan niður í góðar seks litar í miðal fyri hvønn føroying yvir 15 ár, men tey fyrstu árin eftir at Rúsan varð stovnað, hevði nýtslan lyndi til at veksa aftur, og í 2007 var nýtslan komin upp á 7,1 litrar av reinum alkoholi fyri hvønn føroying yvir 15 ár. Men hesi seinastu tíggju árin er nýtslan alsamt fallin sum

heild, soleiðis at hon nú er komin niður á 6,5 litrar av reinum alkoholi fyri hvønn føroying yvir 15 ár.

Meiri av teimum veikaru sløgum

Annars vísir tað seg sum at gongdin, sum hevur verið seinastu árin, er óbroytt. Og tann gongdin er, at føroyingar drekka alsamt meiri av teimum veikaru sløgum, nevniliga øli og víni, samstundis sum at nýtslan av